

**ZAŁĄCZNIK 2 Protokołu z posiedzenia Komisji Habilitacyjnej
w postępowaniu habilitacyjnym
dr Marcina Mikosa
odbytego w dniu 13 listopada 2024 roku
w trybie zdalnym**

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY KOMISJI HABILITACYJNEJ

powołanej przez Komisję ds. Stopni Naukowych Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego
w Krakowie w dniu 20 marca 2024 roku
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu
wszczętym na wniosek dr Marcina Mikosa

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z cyklem prac będących podstawą wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego, autorefletem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych, popularyzujących naukę oraz dot. współpracy naukowej z innymi instytucjami naukowymi krajowymi i zagranicznymi, dr Marcina Mikosa

oraz opiniami Recenzentów:

- prof. dr hab. Marii Kózki
- dr hab. Łukasza Balwickiego
- prof. dr hab. Tomasza Zdrojewskiego
- dr hab. Lecha Panasiuka

ustaliła co następuje:

Doktor nauk o zdrowiu Marcin Mikos ukończył studia na kierunku zdrowie publiczne na Wydziale Ochrony Zdrowia Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w 2002 r. Sześć lat później został magistrem prawa na Wydziale Prawa i Administracji Krakowskiej Szkoły Wyższej im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W 2013 r. ukończył studia doktoranckie i obronił z wyróżnieniem doktorat na Wydziale Nauk o Zdrowiu CM UJ na temat raportowania zdarzeń niepożądanych w wybranym szpitalu klinicznym na tle systemowej analizy bezpieczeństwa pacjenta. W ramach szkolenia podyplomowego ukończył studia zarządzania w opiece zdrowotnej w Wyższej Szkole Ekonomii i Informatyki w Krakowie oraz międzynarodowe studia Master of Business Administration w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Aktualnie dr Mikos naukowo i dydaktycznie pracuje jako adiunkt w Katedrze Bioinformatyki i Zdrowia Publicznego na Wydziale Nauk o Zdrowiu na Uniwersytecie Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie, w którym jest zatrudniony od 2010 roku.

Przedmiotem przedstawionego osiągnięcia naukowego jest cykl pięciu powiązanych tematycznie artykułów w tym 2 prac poglądowych oraz trzech oryginalnych publikacji naukowych zatytułowany: **Interdyscyplinarna analiza problemu upadków pacjentów ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka oraz socjoekonomicznego tła ich występowania**. Sumaryczny IF ISI dla osiągnięcia naukowego: 17,184 IF, a sumaryczna punktacja MNiSW dla osiągnięcia naukowego: 660 PKT. MNiSW. W każdej z prac wchodzących w skład cyklu Kandydat jest pierwszym autorem jak również autorem korespondencyjnym, co potwierdza jej wiodący udział w powstaniu wszystkich włączonych do cyklu publikacji. Prace zostały opublikowane w latach 2019-2021.

Podjęta tematyka w osiągnięciu naukowym stanowiącym cykl publikacji dotyczy zagadnienia upadków w szpitalach - poważnego problemu zdarzeń niepożądanych w ochronie zdrowia. Pomimo podejmowanych już od lat 50-tych ubiegłego wieku różnych działań zapobiegawczych i naprawczych, upadki pacjentów nadal pozostają istotnym problemem w większości systemów opieki zdrowotnej. Pierwsze dwie publikacje stanowią przegląd i podsumowanie aktualnego stanu wiedzy w zakresie upadków w kontekście 1) ich społeczno-ekonomicznych i medycznych skutków 2) identyfikacji czynników ryzyka upadków pacjentów z wybranymi chorobami, a mianowicie chorobami układu krążenia i reumatoidalnym zapaleniem stawów. W pracy 1 wyeksponowano problematykę upadków w placówkach medycznych. Jako główne czynniki ryzyka upadku pacjentów w szpitalach wskazywane są problemy ze strony personelu medycznego w kwestii oceny ryzyka upadku, braki w komunikacji między personelem, próby samodzielnego korzystania z toalety przez pacjentów grupy ryzyka upadków, problemy z sygnalizacją potrzeby pomocy ze strony pacjentów niesamodzielnych, brak edukacji pacjenta i jego rodziny na temat upadków, przyjmowanie leków mogących zaburzać równowagę. Uwagę zwrócono także na znaczenie opieki nieformalnej realizowanej głównie przez członków rodziny, dalekich krewnych, przyjaciół i sąsiadów osobom, które doświadczyły upadku. Przedstawiono również przykłady rozwiązań, zarówno o charakterze systemowym i indywidualnym, których zastosowanie może mieć kluczowe znaczenie w zapobieganiu upadkom i zmniejszeniu skutków w razie ich wystąpienia. W drugiej pracy wzięto pod uwagę powiązania ryzyka upadku osób z nadwrażliwością zatoki szynnej, omdleniem wazowaginalnym, niedociśnieniem ortostatycznym, migotaniem przedsionków, niewydolnością serca. Przedstawiono również przykładowe interwencje, których celem jest zmniejszenie ryzyka upadków u pacjentów ze zidentyfikowanymi czynnikami ryzyka, szczególnie związanymi z chorobami układu krążenia oraz kierunki dalszych badań. Trzecią pracę oryginalną przeprowadzono z udziałem 400 chorych na RZS spełniających kryteria American College of Rheumatology. Wszyscy pacjenci wypełnili kwestionariusz badania dotyczący upadków, przyjmowanych leków i chorób. Ponadto pacjenci wypełniali polskie tłumaczenie Health Assessment Questionnaire (HAQ) dotyczącego ich stanu zdrowia. Głównymi czynnikami ryzyka upadków w badanej grupie były: zawroty głowy (iloraz szans [OR] = 3,42), stosowanie leków hipotensyjnych (OR = 2,82), deformacje stopy (OR = 4,09) i wysoki wynik HAQ (OR = 2,59). Stwierdzono, że inne czynniki, takie jak zażywanie leków (glikokortykosteroidy), ból i czas trwania RZS, mierzone za pomocą wizualnej skali analogowej nie zwiększały ryzyka upadków i złamań ($P > 0,05$). Wykazano, że czynniki takie jak zdeformowane nadgarstki zmniejszają ryzyko upadków (OR=0,58). Celem czwartej pracy było określenie wskaźników upadków pacjentów w wybranych oddziałach szpitalnych, a także okoliczności ich występowania. Analizie poddano także zmiany w częstości upadków. Przeprowadzone badanie ma istotne znaczenie w kontekście skutecznego zapobiegania upadkom. Surowa częstość upadków wyniosła 6,484 na tysiąc hospitalizacji. W badaniu wykazano, iż częstość i trendy upadków oraz okoliczności upadków pacjentów hospitalizowanych różniły się istotnie w poszczególnych oddziałach klinicznych, prawdopodobnie ze względu na różnice w charakterystyce pacjentów. Najwięcej upadków odnotowano na oddziale rehabilitacyjnym. W piątym badaniu obserwacyjnym, hospitalizowanych pacjentów z COVID-19 zbadano pod kątem częstości upadków, a także danych demograficznych, chorób współistniejących oraz danych klinicznych i laboratoryjnych. W badaniu wykazano, iż występowała wyższa częstość upadków wśród pacjentów, którzy doświadczyli arytmii niż tych, którzy arytmia nie występowała (28,6% vs 1,7%; $p < 0,001$). Wykazano zatem, że pacjenci z chorobą Covid-19 i arytmia mają zwiększoną skłonność do upadków. Dodatkowo, wskaźnik upadków był istotnie większy wśród pacjentów, którzy kontynuowali leczenie w oddziale chorób wewnętrznych oraz oddziale intensywnej terapii (odpowiednio 10,3% i 10,0%) w porównaniu z wypisanymi do domu (1,6%, $p=0,008$). Kluczowy jest również wniosek mówiący o tym, iż podmioty lecznicze powinny zachować czujność w przypadku stosowania leków zwiększających ryzyko upadków u wszystkich pacjentów, w tym u pacjentów z chorobą COVID-19, a okresowa ocena leków musi pozostać istotnym elementem programów zapobiegania upadkom.

Łączny dorobek naukowy na podstawie analizy bibliometrycznej to: 133 publikacje o punktacji IF - 64,208 i punktacji MNISW: 3106. Liczba cytowań według Web of Science wyniosła 141 (w tym 138 bez autocytowań), a indeks Hirscha wg Web of Science wyniósł 7

Zaprezentowany dorobek naukowy jest spójny wewnętrznie i stanowi naukowo-merytoryczne tło do głównego osiągnięcia naukowego Kandydata. Na podkreślenie zasługuje udział w projektach naukowo-badawczych we współpracy z ośrodkami w Polsce. Od 2019 roku, w ramach współpracy z Warszawskim Uniwersytem Medycznym pełni funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgr Jakuba Adamskiego pt. Wpływ taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej na praktykę kliniczną i sprawozdawczą podmiotów leczniczych w Polsce. Kandydat wykazał również bogate osiągnięcia polaryzacyjne naukę, w tym współpracę z organizacjami pozarządowymi reprezentującymi pacjentów. Jest aktywnym członkiem w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych i zespołach eksperckich, w tym między innymi od 2006 roku do chwili obecnej jest członkiem (założycielem) polskiego towarzystwa prawa Medycznego. Habilitant ma także bogate doświadczenie dydaktyczne. Od 2011 roku jest nauczycielem akademickim i realizuje zajęcia dydaktyczne ze studentami na kierunku pielęgniarstwo, dietetyka, fizjoterapia, ratownictwo medyczne w zakresie zdrowia publicznego, promocji zdrowia, prawa. Pełnił funkcję promotora (22 prac) oraz recenzenta (14 prac) prac dyplomowych studentów kierunku ratownictwo medyczne. Habilitant wyróżnia się działalnością organizacyjną, w tym w organizacji konferencji naukowych, jest także członkiem kolegiów redakcyjnych 2 czasopism: Emergency Medical Service. Ratownictwo Medyczne, Problemy Medycyny Rodzinnej oraz recenzuje artykuły w czasopismach naukowych.

W wyniku przeprowadzonego kolokwium habilitacyjnego i głosowania, powołana dnia 20 marca 2024 roku przez Komisję ds. Stopni Naukowych Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marcina Mikosa Komisja Habilitacyjna podjęła uchwałę wyrażającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr Marcina Mikosa stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu. W opinii Komisji aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe zatytułowane **Interdyscyplinarna analiza problemu upadków pacjentów ze szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka oraz socjoekonomicznego tła ich występowania** dr Marcina Mikosa są istotne i wnoszą znaczny wkład w dyscyplinę nauki o zdrowiu, a także spełniają ustawowe wymagania osób ubiegających się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego, określone w artykule 219.1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.).

W związku z powyższym Komisja Habilitacyjna rekomenduje Komisji ds. Stopni Naukowych Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu dr Marcinowi Mikosowi.

Przewodniczący
Komisji:

prof. dr hab. Ryszard Maciejewski

Sekretarz Komisji:

Dr hab. Irena Milaniak

Podpis Signed by /
Podpisano przez:
Ryszard Maciejewski
Katolicki
Uniwersytet Lubelski
Jana Pawła II
Date / Data: 2024-
11-25 08:08

Ryszard Maciejewski